

O ou aiā fai i tulaga o faatauga

O faamatalaga e faatatau i ou aiā fai e tusa ai ma le Tulafono o Faatauga a Ausetalia

O afea e toe maua mai ai la'u tupe faafo'i?

A faapea ua iai se faaletonu i oloa na e faatauina mai, e tatau ile fale'oloo ona toe sui, fa'afoti atu lau tau, pe toe fai faalelei le oloa, poo se isi "gaiioiga e fofō" ai le faafitauli. O le fofō ole mataupu e faalagolago lea ile faafitauli.

O ā ituaiga o faafitauli e mafai e le fale'oloo ona fo'ia?

O loo leaga.

E iai lou aiā e toe faafo'i ai se oloa ua leaga, talu ai o oloa ma tautua e faatalitalia, e tatau ona iai ise tulaga lelei.

E leaga se oloa pe a faapea:

- e le'o faia le galuega e tatau ona faia – *mo se faata'ita'iga, o la'u masini faapa'u falaoa e le o faapa'uina ia falaoa.*
- o loo iai se faaletonu – *na pa'ū ese le ki o la'u masini faapa'u falaoa ina ua faato'ā ou faatauina lava*
- e le o foliga lelei mai – *o loo ma'osi'osi la'u masini faapa'u falaoa*
- e le saogalemū – *e pāpā mai i totonu ole masini faapa'u falaoa sipaka uil*
- e le umi ae leaga – *e na'o le tolu masina na ou fa'aaogā ai la'u masini faapa'u falaoa ae leaga loa.*

E lē tatau ona e toe faafo'i mai se oloa pe a faapea:

- na faailoa atu e le fale'oloo ia te oe (pe ala ise pepa faailo) o loo iai ni faaletonu e le o vaaia, ae e te le'i faatauina le oloa.
- na e vaavaai muamua poo iai se faletonu ile oloa ae e te le'i faatauina, ma sa e le maua ai se mea na tatau ona mauagofie.
- sa e fa'aaogaina le oloa ise auala "lē talafeagai", poo
- lou fa'aogaina fo'i ole oloa mo se taimi umi.

Faato'ā ou iloa nei o loo leaga ina ua ou fa'aaogaina.

E mafai ona toe fa'afoti le oloa e ui lava ua:

- uma ona e la'eina pe na fa'aaogaina
- ave'esea le pepa ole tau, poo le
- ave'esea ole oloa mai ile taga na teu ai.

Na ou faatauina se ofutino ma ofuina soo, ae peita'i na matafi le vali ile taimi muamua na ou tatina ai, e ui lava na ou mulimuli i faatonuga na aumai faatasi ai.

E le tutusa ma le ofu na faasino mai poo le ofu faata'ita'.

A faapea na e faatauina se oloa e faavae ise oloa na avea ma faata'ita'iga, e tatau ona tutusa ma le oloa faata'ita'i. Ana faapea na iai se eseese tele, atonu e te le faatauina, o lea la e tatau ona toe faafo'i atu lau tupe.

Na ou otaina se nofoa ona ole manaia ole ie na ufiufi ai le nofoa faata'ita'i, ae peita'i ina ua aumai, e ese le lanu ole ie o loo ufiufi ai le nofoa mai ile nofoa faata'ita'i.

E le tutusa ma le faamatalaga e faatatau ile oloa.

E tatau ona tutusa faamatalaga e faatatau ile oloa ma le oloa (mo se faata'ita'iga, o faasalalauga tosina mai ile TV). A faapea e ese le oloa mai i ona faamatalaga, atonu e te le faatauina, o le la e tatau ona faafo'i atu lau tupe.

Na ou faatauina se ato tupe na faapea mai ose 'pa'u (leather)' i tusi faatosina a le fale'oloo. Ina ua ou oo atu ile fale, na ou iloa ai ole vinyl.

E le o faia le galuega na fai mai le tagata faatau e mafai ona fai.

E mafai ona faafo'i mai le oloa pe a faapea e le o faia le galuega na fai mai le tagata faatau e mafai ona fai.

Sa ou faatau se uati na faapea mai le faatau'oloo e mafai ona fa'aaogā pe a ou tofua ile sami –ina ua ou faia faapea ile sami, na faatumulia ile vai.

E le o faia le galuega na ou naunau iai e fai.

E mafai ona e toe faafo'i se oloa e le o faia le matātā poo le galuega e tatau ona fai:

- sa e faamatala ile fa'atau oloa le galuega o loo e naunau ile oloa e fai ae e te le'i faatauina, ma,
- sa e naunau ile fautuaga mai ile fale'oloo ile filifilia ole oloa.

Na ou fai atu ile tagata faatau taavale, oute fia maua se taavale e mafai ona tosina la'u va'a. Na faapea mai le faatau taavale e mafai ona faia le galuega. I le po lava lea sa ou faitau ai ile tusi faatonu, o loo ta'u mai ai e le o se tulaga saogalemū le tosina e le taavale fou ose va'a.

Ua sui lo'u mafaufau.

E le taofia e se fale'oloo oe mai ile faafo'iina ose oloa ua sui iai lou mafaufau. Ae peita'i, e iai isi pisinisi e iai a latou fuafuaga mo le toe fa'afotiina atu o lau tupe, fai se fesuia'iga, poo le avatu ose pepa o loo iai le aofaiga lenei, mo oloa ua 'sui iai lou mafaufau'.

E leai sa'u risiti.

E mana'omia ona e faamaonia na e faatauina mai le oloa i lea pisinisi. A faapea e leai sau risiti, e mafai ona e fa'aali iai mo se faata'ita'iga:

- ose faamaumauga o lau credit card
- ose feagaiga e togitogi ai le oloa
- ose faamaoniga poo se numera ole risiti na fai ai se faatauga i luga ole telefoni poo le initeneti.

Pepa o Fa'amatalaga

Na ou mauaina ona ose mea'alofa.

E tutusa aiā tatau o ē na mauaina meaalofa ma tagata na faatauina sa'o le oloa, - ae peita'i e tatau ona iai se faamaoniga e iloa ai na faatau mai lenei oloa. Vaai i luga.

Na ou faatauina mai ise pa'ū.

E tutusa ou aiā i tupe faafo'i mai i oloa pa'ū ma oloa e totogi le tau atoa. O le mafua'aga lea ua avea ai ma se solitulafono le tuua ose sainsi faailo e faapea 'e le faafo'i atu se tupe mo oloa pa'ū.'

Ae peita'i, e le mafai ona e talosagaina se tupe faafo'i pe afai na faailoa atu e le pisinisi ia te oe o iai ni faaletonu, poo ni mea na e tatau ona maitauina a'o e sa'illili ile oloa – mo se faata'ita'iga, ose pepa o loo pipii ile ofu o loo faapea mai 'ua pa'ū-ona ose faaletonu ile auala na su'i ai'.

O faata'ita'iga o oloa 'ua pa'ū' e afia ai oloa:

- ua faapa'ū le tau
- o loo i fata o mea ua fai ma 'faata'ita'iga poo ua uma ona fa'aaogāina'.
- na faatau sa'o mai ile fale na fausia ai nei mea.

Na ou faatauina mai ise tulaga ua uma ona fa'aaogāina.

Mai ise fale'oloo: E tutusa ou aiā ile mauaina ose tupe fa'afo'i, i mea ua uma ona fa'aaogaina, ma oloa fou, ae tatau ona e vaavaai ile tausaga, ole tau, faapea ma le tulaga ole oloa ile taimi o loo e sauni e faatau ai.

Mai ise pisinisi totino: E le oi le tagata faipisinisi le tiute fai e toe faafo'i atu ai se tupe, fai se fesua'iga, poo le toe faaleleia o le oloa na faatau mai iai latou (mo se fa'ata'ita'iga, faatauga na fai ile fale/garage sale, poo ona o faasalalaga tosina ile niusipepa).

Na ou faatauina mai i luga ole initeneti.

A faapea na fai sau faatauga i luga ole initeneti mai ise pisinisi Ausetalia, o loo ia te oe aiā tutusa ile mauaina o tupe fa'afo'i, e pei ole faatau mai ise fale'oloo –vaganā ai ua e faatau mai ise pisini totino. Vaai i lalo.

E tatau ona ou mauaina se fofō o la'u faafitauli. Pe oute mauaina ea se tau fa'afo'i, poo le faaleleia ole oloa, pe fai se fesua'iga?

E faalagolago le faafitauli i mea nei:

Tulaga Faigatā – e le mafai ona toe faia faalelei, poo le umi fo'i o se taimi o tau fai ma e faigatā.

E mafai ona e filifili e:

- toe faafo'i le oloa pe filifili e maua se tupe faafo'i pe fai se fesua'iga, pe
- tuu pea ia te oe le oloa ae toe totogi atu le pa'ū ole tau.

Tulaga Faigofie – e mafai ona toe fai ise taimi talafeagai.

E tatau ona tuu se avanoa ile pisinisi e fo'ia ai le faafitauli. E latou te filifili pe toe faafo'i atu le tupe, toe faaleleia le oloa, pe fai se fesua'iga. A filifili le pisinisi e fai faalelei le oloa, o loo iai latou le tiute fai e faafo'i ai (ma e feagai) ma ē o gaosia nei oloa.

A umi se taimi o faatali, poo ua teena fo'i e le fale'oloo le fo'ia ole faafitauli, e mafai ona e:

- faafo'i le oloa ma talosaga lau tupe faafo'i pe fai se fesua'iga, pe
- fai ise isi e toe faifaalelei le oloa, ae e totogi e le fale'oloo le tau talafeagai.

Mo nisi faamatalaga, faafesoota'i le matagaluega mo le puipuiga o tagata faatau, o loo lata ane ia te oe. A mana'omia se fesoasoani ile gagana, vala'au le 13 14 50 (fesili mo se faaliliu'upu i lou gagana)

Australian Capital Territory

Office of Regulatory Services T. (02) 6207 0400

New South Wales

NSW Fair Trading T. 13 32 20

Northern Territory

Office of Consumer Affairs T. (02) 6207 3000

Queensland

Office of Fair Trading T. 13 QGOV (13 74 68)

South Australia

Office of Consumer & Business Affairs T. (08) 8204 9777

Tasmania

Office of Consumer Affairs & Fair Trading T. 1300 654 499

Victoria

Consumer Affairs Victoria T. 1300 55 81 81

Western Australia

Department of Commerce T. 1300 30 40 54

Ole Komisi a Ausetalia o Tauvaga Faapisinisi ma Fefaataua'iga, ua iai latou le tiute tauave ile vaaia o tauvaga faapisinisi, fefaataua'iga ia talafeagai ma puipuiga o tagata faatau, ma e mafai ona faafesoota'ia ile 1300 302 502.